

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/110/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918200814
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6918200814.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu E. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX, prechodne G., V. X, zastúpeného D. W.. O., R. so sídlom v O., W. XX, H.: XX XXX XXX, proti žalovanému V. D. W., W., so sídlom v O., V. XX, H.: XX XXX XXX, zastúpenému U. S. X.. U. D., W.. so sídlom v O., S. XX, H.: XX XXX XXX, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iné, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č. k. 12Csp/27/2018 - 213 zo dňa 23. 01. 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu okrem výroku, ktorým zastavil konanie o zaplatenie finančného zadosťučinenia, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bolo zastavené konanie o zaplatenie finančného zadosťučinenia 300 EUR, **z o s t á v a** nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej tiež okresný súd) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ďalej určenia neplatnosti úverovej zmluvy a určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súčasne zastavil konanie o zaplatenie finančného zadosťučinenia 300 EUR.

2.1. Žalobca neplatnosť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej dňa XX. XX. XXXX, odôvodnil tým, že obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobcovi nebol poskytnutý úver v dojednanej sume 330 EUR, na účet mu bola zaslaná suma 272,20 EUR.

2.2. Žalobca súčasne tvrdil, že úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože v úverovej zmluve je nesprávne vypočítaná RPMN, chýba rozlíšenie splátok istiny, úrokov a poplatkov a neobsahuje obligatórne náležitosti podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

2.3. Žalobca naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej dňa XX. XX. XXXX odôvodnil tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a bola včlenená do úverovej zmluvy. Považuje za neprípustné, aby si žalovaný v uvedenej dohode vyhradil právo dvojnásobných splátok. Navyše žalobca už istinu úveru uhradil a preplatil.

2.4. V časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia 300 EUR zobral žalobca žalobu späť a v tej časti súd konanie zastavil.

3. Okresný súd sa skutkovými tvrdeniami žalobcu podrobne nezaoberal a konštatoval, že žaloba o neplatnosť úverovej zmluvy a žaloba o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov sa vzájomne vylučujú. Následne vyvodil záver, že k uzavretiu spornej úverovej zmluvy nedošlo a z toho dôvodu nemohol posudzovať jej platnosť ani to, či úver je bezúročný a bez poplatkov.

4.1. Okresný súd zistil, že žalobca podľa bodu 5 zmluvného formulára, ktorý podpísal 02. 06. 2015, žiadal úver vo výške 330 EUR s tým, že úver bude splácať v 36 mesačných splátkach po 11,64 EUR s predpokladanou RPMN za úver 26,73 %, ročnou úrokovou sadzbou úveru 17,5 % a priemernou RPMN za úver 37,67 %. Do toho istého zmluvného formulára v bode 6. boli zapísané údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere, ktorý bol podpísaný žalovaným dňa 04. 06. 2015. Bod 6. uvádza rozdielne údaje o hodnote RPMN za úver, ktorá je určená vo výške 26,55 % a navyše obsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe úrokov z omeškania 5,05 %. Z uvedeného zistenia okresný súd vyvodil, že sa jedná o zmenu návrhu, ktorú mal žalobca následne prijať, pretože vychádzal z toho, že zákon vyžaduje pod sankciou neplatnosti písomnú formu zmluvy. Žalobca mal po vyplnení bodu 6. zmluvu opäť podpísať a rovnopis doručiť žalovanému. Keďže taký postup nebol preukázaný, nedošlo k prijatiu návrhu a ku konsenzu zmluvných strán, nedošlo ani k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4.2. Okresný súd ďalej na podporu toho, že zmluva nevznikla uviedol, že zmluvné dojednania spornej úverovej zmluvy v bode 2.3 uvádzajú, že veriteľ poskytne dlžníkovi schválenú výšku úveru na účet dlžníka v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy a ďalej podľa bodu 2.2 zmluvných dojednaní má veriteľ zaslať oznámenie o schválení úveru. Z uvedených zmluvných dojednaní vyplýva, že dlžník je fakticky oboznámený s obsahom oznámenia až potom, čo by ho už zmluva mala zaväzovať. Také dojednanie je výlučne v prospech dodávateľa a v neprospech spotrebiteľa, ktorý je zbavený rozhodnutia, či dodatočne oznámené podmienky prijme alebo nie. K prijatiu týchto zmluvných podmienok sa spotrebiteľ zaväzuje nezávisle od svojho rozhodnutia.

4.3. Okresný súd zistil klamlivú obchodnú praktiku žalovaného, spočívajúcu v uvedení údajov o hodnote RPMN v bode 5 zmluvy, ktorý vyplnil veriteľ (dodávateľ) a ktorý následne, v bode 6 uviedol údaj o RPMN znížený v prospech dlžníka.

4.4. Okresný súd zamietol aj žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pretože ju považoval za procesne neprípustnú, lebo žaloba určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP môže byť podaná len ak to vyplýva z osobitného predpisu. Určenie existencie právnej skutočnosti, že právny úkon je neplatný odporuje zásade, že súd má určiť aktuálny stav.

4.5. Aj keď okresný súd zistil porušenie povinností zo strany žalovaného veriteľa, bolo na žalobcovi, akú žalobu podá a to, že jeho žaloba bola zamietnutá neznamená, že okresný súd dal za pravdu žalovanému.

5. Na právne zdôvodnenie uviedol § 137 d), § 145 ods. 2 CSP, § 43a ods. 1, § 43c ods. 2, § 44 ods. 2, § 46 ods. 1, § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný mal v konaní úspech a preto mu podľa § 122 ods. 1 CSP priznal náhradu trov konania.

6.1. Žalobca vo včas podanom odvolaní zo dňa 25. 02. 2019, doplneným na výzvu súdu 10. 04. 2019 namietal skutkový záver okresného súdu, že k uzavretiu zmluvy o úvere vôbec nedošlo. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca vytýka súdu nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie veci. Zmluva bola predložená žalobcovi ako predtlačená, typová a formulárová zmluva, ktorej obsah žalobca nemohol ovplyvniť. V zmluve je nesprávne uvedená výška úveru 330 EUR, pretože veriteľ si stiahol poplatok za službu vo výške 57,50 EUR a výška úveru bola 272,50 EUR (v doplnení odvolania uvádza sumu 277,82 EUR). Spotrebiteľ sa nedopátral ceny úveru, lebo pri 36 mesačných splátkach po 11,64 EUR je celková suma 419,04 EUR a v zmluve sa uvádza až 452,04 EUR. Odplata je v zmluve nezrozumiteľná. Nesprávne je uvedená RPMN 26,55 %, podľa internetovej kalkulačky je RPMN 35,12 % (v doplnení odvolania uvádza, že správna hodnota RPMN mala byť 34,60 %). V roku 2015 bola najvyššia možná odplata pre úvery pre domácnosti pri úvere s dĺžkou 1 až 5 rokov - 12,19 %. Ročná úroková sadzba 34,60 % je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove 8Co/313/2014 z 09. 09. 2015 dojednanie úroku vo výške viac ako 20 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola včlenená podpísaná v deň uzavretia zmluvy. Okresný súd žalobu zamietol bez toho, aby ju podrobil súdnej kontrole. Žalobcovi, ktorý spornú úverovú zmluvu uzavrel v postavení spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strane neposkytol ochranu. Došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Okresný súd zdôraznil uzavretie zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a nie podľa Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

6.2. Žalobca sa domáha určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX, uzavretá dňa XX. XX. XXXX. je neplatná a že pôžička zo zmluvy XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa XX. XX. XXXX je bezúročná a bez poplatkov. Dôvody pre určenie neplatnosti zmluvy č. XXXXXXXXXXXX v doplnení

odvolania zo dňa XX. XX. XXXX žalobca neuviedol. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

9. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení ku dňu 04. 06. 2015, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom k 04. 06. 2015, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 3 ak osoba v zmluve o spotrebiteľskom úvere označená ako veriteľ neoprávnené poskytne spotrebiteľský úver bez povolenia podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná.

Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom od 01. 01. 2018, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka, včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu.

10. Záver okresného súdu, že spotrebiteľská úverová zmluva nebola platne uzavretá nie je správny. Posudzovaná spotrebiteľská úverová zmluva má povahu formulárovej zmluvy s predtlačným textom. Z jednotlivých nadpisov: „Údaje o požadovanom úvere v bode 5 zmluvy“, s pokynom „vyplňte“ a „Údaje o schválenom úvere v bode 6.“ s pokynom „nevypĺňajte“, aj rozdielnych dátumov podpisu zmluvy jednotlivými stranami vyplýva, že žalobca dňa 02. 06. 2015 vyplnil bod 5, ktorý obsahuje návrh zmluvy. Bod 6 zmluvy, ktorý doplnil veriteľ, obsahuje prijatie návrhu zmluvy zo strany veriteľa, ku ktorému došlo 04. 06. 2015. Následným zaslaním zmluvy s vyplneným bodom 6 dlžníkovi, spolu s oznámením o schválení úveru (č. l. 37-39) mohlo dôjsť k stretu prejavov vôle zmluvných strán ohľadom dohody o podstatných náležitostiach spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Keďže úverovú zmluvu bol žalovaný dodávateľ povinný uzavrieť s náležitosťami zmluvy podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, je dôležité posúdiť, či nastala zhoda aj v predpísaných náležitostiach. Formulárová spotrebiteľská úverová zmluva je pre zmluvné strany záväzná v celom rozsahu iba za predpokladu, že údaje v bode 5. a 6. zmluvy zodpovedajú vzájomnej dohode zmluvných strán a zo strany veriteľa bolo preukázané dodržanie zákonom predpísaných náležitostí.

11. Súd je povinný uprednostniť taký výklad sporného právneho úkonu, ktorý rešpektuje autonómiu vôle zmluvných strán a umožňuje zachovať platnosť právneho úkonu. Práva a povinnosti zmluvných

strán je potrebné vyvodiť z účelu právnej úpravy aj zo znenia právnej normy. Podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy je záväzok veriteľa, že poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky v určitej sume a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, ktorý predstavuje odplatu za dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov.

12. Na rozdiel od úverovej zmluvy uzavretej podľa § 497 Obchodného zákonníka, ktorá tiež nemusí mať písomnú formu, ale dlžník je vždy povinný platiť aj dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov, v prípade spotrebiteľskej úverovej zmluvy má nedostatok písomnej formy pre veriteľa ten dôsledok, že poskytnutý úver sa považuje podľa § 11 ods. 1 zákon č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. Uplatní sa osobitná právna úprava podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a nie sankcia absolútnej neplatnosti právneho úkonu ani záver, že zmluva nevznikla podľa Občianskeho zákonníka.

13.1. Pre platné uzavretie spotrebiteľskej úverovej zmluvy nie je podstatné, aby zmluva obsahovala všetky predpísané náležitosti, lebo podľa § 9 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch je dôsledkom chýbajúcej písomnej formy, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

13.2. Súhlasný prejav vôle zmluvných strán treba vyvodiť podľa § 43c ods. 1 a § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka práve zo zhodných údajov, uvedených v bode 5. a 6. spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Pokiaľ spotrebiteľ prevzal peňažné prostriedky, spotrebiteľská úverová zmluva nadobudla účinnosť najneskôr prijatím týchto peňažných prostriedkov. Tým nie je dotknuté uplatnenie sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy z ďalších dôvodov podľa § 11 ods. 1 písm. b) až e) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktorú súd prihliadne bez ohľadu na správanie spotrebiteľa v rámci súdnej kontroly dodržania predpisov na ochranu spotrebiteľa.

14. Na posúdenie dodržania písomnej formy zmluvy sa aplikuje vnútroštátne právo. Požiadavka podpísania zmluvy podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na všetky predpísané náležitosti zmluvy. Povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nemožno nahrádzať jednostranným oznámením veriteľa o schválení úveru. Jednostranné oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktoré obsahuje zmluvné podmienky, na ktorých sa zmluvné strany v spotrebiteľskej úverovej zmluve nedohodli nie je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, upravujúcimi písomnú formu spotrebiteľskej úverovej zmluvy, pretože nie je podpísané oboma zmluvnými stranami a z toho dôvodu sa nestáva súčasťou zmluvy.

15.1. Odvolanie žalobcu bolo dôvodné. Okresný súd zamietol žalobu z toho dôvodu, že k uzavretiu úverovej zmluvy nedošlo. Skutkové a právne závery okresného súdu neboli správne.

15.2. Súd je v posudzovanej veci viazaný petítom žaloby a skutkovým odôvodnením žalobného návrhu, čím je vymedzený predmet konania a dokazovania. Inými slovami súd môže rozhodnúť len na základe tvrdeného skutkového stavu, ktorý bol vymedzený v žalobnom návrhu a nesmie rozhodnúť o inom, než čoho sa žalobca domáha. Žalobca je však viazaný len skutkovými tvrdeniami a súd nie je viazaný právnym posúdením, ktoré predkladá žalobca. Žalobca nesie procesnú zodpovednosť za úspešnosť svojej žaloby len v tom, či sa preukáže jeho skutkové tvrdenia.

15.3. Žalobca neplatnosť úverovej zmluvy aj bezúročnosť úverovej zmluvy vyvodzoval v podstate z rovnakých dôvodov a okresný súd správne konštatoval, že zistenie neplatnosti úverovej zmluvy vylučuje určenie jej bezúročnosti, pretože len platne uzavretá zmluva môže byť postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Žalobca urobil nesprávne právne posúdenie, lebo sa domáhal neplatnosti úverovej zmluvy ako aj bezúročnosti, ale jeho skutkové tvrdenia popri sebe neobstoja. Potom je dôvod na zamietnutie žaloby v tej časti, v ktorej dôvody (skutkové tvrdenia) neboli preukázané.

16. Na posudzovanú vec sa uplatní osobitná právna úprava podľa Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, na ktorú okresný súd neprihliadol. Uvedená právna úprava vychádza z toho, že spotrebiteľská úverová zmluva je platná, pokiaľ bol úver spotrebiteľovi poskytnutý. Neplatnosťou sú postihované iba tie časti zmluvy, ktoré zodpovedajú neprijateľným zmluvným dojednaniam. Všeobecné súdy vyvodzujú neplatnosť formulárovej úverovej zmluvy v časti odplaty za úver aj z dôvodu, že v nej dojednané zmluvné úroky v porovnaní s obvyklými úrokmi v čase uzavretia zmluvy, z hľadiska ich primeranosti, odporujú dobrým mravom.

17.1. Zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje veriteľa, ktorý poskytol spotrebiteľovi úver tým, že umožňuje posúdiť úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak formulárová zmluva neobsahuje predpísané náležitosti.

17.2. Okresný súd bez ďalšieho v bode 26. odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zákon vyžaduje pod sankciou neplatnosti písomnú formu zmluvy, ale zákon o spotrebiteľských úveroch v § 11 ods. 3 vyhlasuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za neplatnú iba v prípade, ak úver poskytol spotrebiteľovi taký veriteľ, ktorý nemá povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

17.3. Pri právnom posúdení nesprávne obmedzil svoje zistenia len na to, že nebol dodržaný postup uzavretia zmluvy podľa úpravy Občianskeho zákonníka s tým, že žalobca mal po vyplnení bodu 6. zmluvu opäť podpísať a rovnopis doručiť žalovanému. Uvedené závery okresného súdu neboli správne. V posudzovanej veci sa uplatní osobitná právna úprava zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorá nahradila predošlú úpravu v zák. č. 258/2001 Z. z. Osobitná právna úprava upustila od sankcie neplatnosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy v prípade chýbajúcej písomnej formy, ktorá bola uvedená v § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

18.1. Okresný súd na vec nesprávne aplikoval ustanovenia § 44 Občianskeho zákonníka a Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, preto vyvodil nesprávne právne závery aj zo zistenia svedčiaceho pre neprijateľnosť zmluvných podmienok, uvedených v bodoch 2.2 a 2.3 zmluvných dojednaní, ktoré spočívajú v tom, že dlžník je oboznámený s obsahom oznámenia (a súčasne podstatných náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy) až potom, čo by ho už zmluva mala zaväzovať t. j. spôsob uzavretia zmluvy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorý je v rozpore s § 44 Občianskeho zákonníka.

18.2. V doterajšom konaní nebola sporné, že na základe posudzovaných úkonov strán sporu došlo k poskytnutiu peňažných prostriedkov z veriteľa (žalovaného) na dlžníka (žalobcu). Pretože sa však uplatní osobitná právna úprava zák. č. 129/2010 Z. z., neobstojí ani záver, že zmluva nevznikla a neprijateľné zmluvné podmienky v bodoch 2.2 a 2.3 zmluvných dojednaní nemajú za následok neplatnosť celej úverovej zmluvy ani s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

19.1. Z doterajšieho konania vyplýva a medzi stranami nebolo sporné, že vykonali úkony smerujúce k platnému uzavretiu spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa Zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, lebo žalobca peňažné prostriedky prijal a úver splácal. Zákon o spotrebiteľských úveroch aj právna úprava § 43c ods. 1, § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré okresný súd nesprávne vyložil predpokladá, že zmluvné strany môžu platne uzavrieť spotrebiteľskú úverovú zmluvu, ak sa dohodnú na jej podstatných náležitostiach. Porušenie písomnej formy treba posudzovať vzhľadom na zhodu v obsahu zmluvných dojednaní uvedených v bode 5. a 6. posudzovanej úverovej zmluvy. Nedostatok predpísanej písomnej formy čo i len v časti predpísaných zmluvných náležitostí je sankcionovaný tým, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

19.2. Z dôvodu procesnej ekonomie súdnym prieskumom nemusia byť zisťované z úradnej moci také skutočnosti, pokiaľ nemajú vplyv na správnosť a úplnosť skutkových zistení z hľadiska predmetu konania, v ktorom nejde o uloženie povinnosti na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

20.1. Pokiaľ ide o spornú Dohodu o zrážkach zo mzdy, táto je v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, právnym prostriedkom a formou zabezpečenia záväzku. Jej vznik a existencia je odôvodnená existenciou pohľadávky z právneho vzťahu, ktorý zabezpečuje. Dohoda o zrážkach zo mzdy má význam len popri úverovej zmluve, od ktorej je závislá. Z toho dôvodu sa jej platnosť a existencia nárokov z nej vyplývajúcich posudzuje v závislosti od právneho vzťahu, z ktorého mala dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečená pohľadávka vzniknúť.

20.2. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu aj v tej časti, v ktorej okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzavretá medzi stranami sporu dňa 04. 06. 2015 (č. I. 14).

20.3. Žalobca tvrdil, že poskytnuté peňažné prostriedky už vrátil žalovanému veriteľovi. Pokiaľ dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku veriteľa, ktorej výška je neurčitá, pretože pohľadávka nemá oporu v perfektnnej spotrebiteľskej úverovej zmluve, žalobca ako dotknutá osoba preukazuje naliehavý právny záujem a určovacou žalobou môže dosiahnuť, aby mu neboli vykonávané ďalšie zrážky zo mzdy. Má teda právny záujem na určení, že došlo k splneniu záväzku zo spornej úverovej zmluvy podľa § 137 c) CSP. Priebeh doterajšieho konania nie je prekážkou toho, aby súd prvej inštancie, v prípade potrebného procesného návrhu zo strany žalobcu pripustil zmenu žaloby namiesto nesprávneho určenia podľa § 137 písm. d) CSP.

21.1. V ďalšom konaní sa okresný súd bude dôsledne riadiť osobitnou právnou úpravou podľa § 9 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 1, ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorá predpokladá, že pokiaľ spotrebiteľská úverová zmluva nebola uzavretá písomnou formou, má to za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Úverová zmluva nevyžaduje písomnú formu, preto vznik zmluvy nie je vždy viazaný iba na formálne znaky.

21.2. Použitie osobitnej právnej úpravy vyplýva aj z toho, že hodnota RPMN je údaj, ktorý je upravený v zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, kde sú uvedené aj dôsledky v prípade, ak v konkrétnej

spotrebiteľskej úverovej zmluve údaj o RPMN chýba, alebo je nesprávne uvedený v neprospech spotrebiteľa. Tak je tomu aj v prípade chýbajúcej písomnej formy spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

22. Vo výroku, ktorým okresný súd zastavil konanie o zaplatenie finančného zadosťučinenia 300 EUR, zostáva rozsudok nedotknutý. O tejto časti žaloby z dôvodu späťvzatia už nie je potrebné rozhodovať.

23. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.